

Moravskou cestou

**Moravská
cesta**

*Zpravodaj k realizaci Strategického plánu Leader Místní akční skupiny Moravská cesta (Litovelsko-Pomoraví), o.s.
„Hanáci se rozkvévali... včel ovidíte“*

Zima 2013

Bílá Lhota • Bouzov • Červenka • Dubčany • Haňovice • Horka nad Moravou • Cholina • Křelov-Břuchotín • Liboš • Litovel • Luká • Měrotín • Mladeč • Náklo • Přovice • Příkazy • Skrzeň • Slavětín • Strukov • Střeň • Štěpánov • Vilémov • Žerotín

Miroslav Pinkava – „Cestou z Březového do Litovle“

Milé čtenářky a milí čtenáři

Tak si říkám, že úvodník by neměl mít vánoční ani novoroční motiv. Tedy alespoň ne v případě tohoto zpravodaje, který vychází dvakrát do roka. A protože ho laskavý čtenář může dostat do rukou kdykoliv v roce, mělo by být i úvodní slovo nadčasové a svým sdělením stále „vyhovovat“.

Ať už je tedy zima, jaro, léto nebo podzim a ať už patříte k milovníkům kteréhokoliv z těchto ročních období, bude opět nejdůležitější zachovat si po celý rok pozitivní myšlení, vidění i dobré konání. Jakkoli ale na to, když je nám někdy úzko, smutno, nestíháme, lidi kolem nás jsou všelijací (a my v jejich očích asi také) a všechno se někdy tak nějak hroutí... Třeba to nebude tak složité. Pokusme se vidět na všem tu lepší stránku. (I na sobě.) A to i tehdy, kdy tvoří pouze třeba desítku celku. Věřte, funguje to. I když se nám někdy může zdát, že složitý administrativou zahlcený svět dotací hází MASKám a žadatelům klacky pod nohy, že se neřeší podstatné věci a nehodnotí skutečné výsledky, ale čas-

tokrát jen správně vyplněné kolonky a vhodně zvolená slova, stále se nám daří vykresat z toho systému cosi dobrého, co náš region rozvíjí a sune dopředu. Co třeba?

V prvním programovacím období (2008 – 2013) MAS Moravská cesta rozdělila mezi obce, podnikatele a neziskové organizace 41,7 milionů korun a podpořila 103 projektů v deseti výzvách. A zapojili jsme se rovněž do několika projektů spolupráce. S MAS Moravský kras a MAS Regionem Poodří jsme u nás na Bouzově pomohli vybudovat muzeum Tradic a řemesel, pořídili jsme vybavení (velkoplošný stan, pívni sety a prodejní stánky), jež slouží spolkům a neziskovým organizacím při pořádání jejich akcí a vznikla studie o mapování technických památek, díky níž jsou na světě dvě publikace. Další projekt spolupráce se opět vracel k tradicím a uvítaly ho zejména národopisné soubory z naší, ale také partnerských MASEk: MAS Partnerství Moštěnka, MAS Podhostýnska a slovenská MAS Malohont. Pro připomenutí, jedna-

lo se o projekt Kroje našich krajů a místní soubory Pantla z Nákla, Cholinka z Choliny a Hanačka z Litovle díky němu získaly nové kroje. V rámci projektu Nová energie pro regionální značku Haná jsme zase pořídili propagační materiály pro šikovné řemeslníky a výrobce z regionu. V tomto případě jsme spolupracovali s MAS Prostějov venkov, MAS Partnerství Moštěnka a MAS Uničovsko.

A co nás čeká? Do našeho regionu přibude další zajímavá knížka díky dalšímu projektu spolupráce Příběhy našich kronik. Sesbírání nejzajímavějších příběhů obecních kronik z regionu do pěkné a čtivé publikace je hlavním cílem projektu, do nějž jsme se v červnu zapojili spolu s MAS Partnerství Moštěnka, Občané pro rozvoj venkova, Regionu Poodří a Hříběcí hory. Ve výčtu všech aktivit nemohu opomenout, že oživením naší práce je koordinace značení domácích výrobků Haná regionální produkt. V současné době máme již 64 certifikovaných výrobků od 61 výrobců. V regionu pořádáme několik propagačních akcí na podporu značky. Je to Den MAS Moravská cesta, jenž se koná vždy v několika obcích regionu, Hanácké farmářské trhy v Litovli a Adventní slavnost v Bílé Lhotě. Nežůstane jen u toho. Kromě akcí a certifikací výrobků začneme od ledna udělovat značku i službám, které poskytují tradiční a kvalitní stravovací a ubytovací zařízení.

A ještě jedna dobrá zpráva. Je nás víc! Za poslední rok se k nám hlásí čtyři nové vesnice: Štěpánov, Strukov, Liboš a Vilémov. Teď už naše sdružení čítá 23 obcí.

Ovšem nejen projekty, značka, slavnosti a trhy naplňují život MASKy. Končí staré a co nevidět začne nové programovací období EU, které se nás velmi týká. Dobrá zpráva je, že s MASKami se počítá. Budou rozdělovat mnohem více peněz a proniknou i do dalších operačních programů. Bude to pracné a bude třeba se dobře připravit. Ale bude to pěkná a věřím, že prospěšná práce.

Chtěla bych poděkovat především všem starostům a příznivcům MAS, kteří se zapojují do příprav integrované strategie, jež s novým obdobím souvisí. Jen tak dál. A aby se nám i v následujících letech dařilo dobře, přejme si navzájem dobré. A ono to půjde.

**Julie Zendulková,
předsedkyně MAS Moravská cesta**

**Moravská
cesta**

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

Přehled realizovaných projektů prostřednictvím MAS

Moravská cesta v letech 2008–2013 podpořila 103 projektů místních žadatelů za 41,7 milionů korun. V následujících tabulkách je uvedena výše dotace, kterou žadatelé získali v dané výzvě (zazávazkování), nikoliv skutečná cena projektu po výběrovém řízení, resp. skutečně vyplacená výše dotace.

Výsledky 1. výzvy (září/říjen 2008):

Název žadatele	Název projektu	Dotace v Kč
Fiche 2: Na venkově se bude žít lépe		
Obec Haňovice	Stavební obnova kulturního domu v Haňovicích	966 400
Obec Skrbeň*	Školní park – místo pro zábavu i učení	307 167
Obec Slavětín	Rekonstrukce dětského hřiště a výměna podlah v MŠ	330 300
Obec Křelov-Břuchotín	Křelov – víceúčelové sportoviště	1 199 893
Obec Červenka	V Července podporujeme mládež a rozvíjíme spolky	442 190
Obec Bílá Lhota	Zelené sportoviště pro Bílou Lhotu	636 832
Obec Dubčany	Rozšíření obecního mobiliáře – výstavba dětského hřiště	252 360
Obec Bouzov	Dětská hřiště v Podhradí Bouzova	725 052
Fiche 4: Cesta k oživení Litovelska a Pomoraví		
Uniplant	Chladírna pro skladování ovoce a školkařských výpěstků	327 000
Celkem		5 187 194

Výsledky 2. výzvy (leden/únor 2009):

Název žadatele	Název projektu	Dotace v Kč
Fiche 1: Kvalitnější život v našich obcích		
Obec Horka n. M.	Informační a orientační systém v obci Horka nad Moravou	158 599
Obec Luká	Obnova a rozvoj vesnice Luká	940 621
Obec Červenka	Krůček po krůčku ke krásnější Července	999 985
Obec Bouzov	Rekonstrukce veřejného osvětlení v Kadeříně, Blažově a Jeřmani	870 119
Obec Bílá Lhota	Zelenější Bílá Lhota	270 900
Obec Měrotín	Pěšce dědíně po chodníku	994 115
Fiche 4: Cesta k oživení Litovelska a Pomoraví		
Ladislav Kubálek	Nákup techniky na zpracování biomasy	197 079
Paulína Přecechtělová	Začínám podnikat a efektivně využívám biomasy	248 261
Jarmil Měrotský*		
	Zpracování biomasy a její spalování ve zplynovacím kotli pro vytápění	106 500
Celkem		4 786 179

Výsledky 3. výzvy (květen/červen 2009):

Název žadatele	Název projektu	Dotace v Kč
Fiche 1: Kvalitnější život v našich obcích		
Obec Mladeč	Rekonstrukce veřejného prostranství v obci Mladeč	1 716 253
Obec Příkazy	Oprava vozovky v Příkazích	1 304 274
Obec Křelov-Břuchotín	V Křelově nově a bezpečně po chodníku	510 051
Celkem		3 530 578

Výsledky 4. výzvy (leden/únor 2010):

Název žadatele	Název projektu	Dotace v Kč
Fiche 1: Kvalitnější život v našich obcích		
Obec Skrbeň	Realizace nového parkoviště u hřbitova	747 020
Speranza 2005, o.s.	Relax park v Luké	997 272
Obec Žerotín	Zlepšení technické infrastruktury a obnova zeleně v obci	392 427
Město Litovel	Odpočinkové plochy mezi obytnými domy ulice Severní	1 172 582
Fiche 2: Na venkově se bude žít lépe		
Obec Slavětín	Oprava budovy obecního úřadu	289 513
Obec Křelov-Břuchotín	Modernizace Základní školy Křelov-Břuchotín	489 123
TJ Doubrava Haňovice	Kvalitní hřiště pro aktivní fotbalisty v Haňovicích	477 000
Obec Horka nad Moravou	Obnova oplocení a mobiliáře na hřišti v Horce nad Moravou-Sedlisku	174 726
Fiche 4: Cesta k oživení Litovelska a Pomoraví		
Ladislav Kubálek*	Novostavba skladu slámy	324 648
Celkem		5 064 311

Výsledky 5. výzvy (květen/červen 2010):

Název žadatele	Název projektu	Dotace v Kč
Fiche 2: Na venkově se bude žít lépe		
Obec Měrotín	Oprava budovy Obecního úřadu – 1. Etapa	297 720
Obec Bílá Lhota	„Proto třeba hubě papat, aby mohla dobře klapat“	386 403
Sagittaria – sdružení pro ochranu přírody Stř. Moravy		
	Zkvalitnění zázemí pro činnost Sagittarie	665 174
Tělocvičná jednota Sokol Křelov	Modernizace sokolovny Křelov	493 560
Fiche 5: Budoucnost regionu je v našich tradicích		
Obec Červenka	Oprava kaple sv. Pavlína v Července	291 069
Římskokatolická farnost Bílá Lhota		
	„Obnova střechy kostela sv. Kateřiny Alexandrijské v Bílé Lhotě“	842 023
Římskokatolická farnost Cholina		
	„Křížová cesta – kostel nanebevzetí panny Marie v Cholině“	342 000
Celkem		3 317 949

Výsledky 6. výzvy (září/říjen 2010):

Název žadatele	Název projektu	Dotace v Kč
Fiche 2: Na venkově se bude žít lépe		
Speranza 2005 o.s.	„Kdo má židli, ten bydlí“	
	Dobyvavení společensko-vzdělávacího centra v Luké	103 140
Tělocvičná jednota Sokol Řimice	TO BŮDE NA HANĚ HŮKOT	116 100
Přátelé Sobáčovského rybníka	Kulturnější Sobáčov	105 408
Celkem		324 648

Výsledky 7. výzvy (leden/únor 2011):

Název žadatele	Název projektu	Dotace v Kč
Fiche 3: Od Bouzova vítr věje ... v Pomoraví se něco děje		
Jarmila Friebová	Vodácké zařízení na řece Moravě	697 080
Fiche 5: Budoucnost regionu je v našich tradicích		
Pravoslavná církevní obec v Řimicích	Oprava kostela sv. Ludmily v Řimicích	988 168
Fiche 6: Rozvíjíme řemesla a živnosti		
Bukal Miroslav*	Rekonstrukce skladu „Žáduha“	400 000
Celkem		2 085 248

Výsledky 8. výzvy (květen/červen 2011):

Název žadatele	Název projektu	Dotace v Kč
Fiche 2: Na venkově se bude žít lépe		
Tělocvičná Jednota Sokol Náklo		
	Rekonstrukce vnitřních prostor sokolovny a obměna vnitřního vybavení	377 262
Myslivecké sdružení Skalka-Cholina		
	MS Skalka-Cholina – myslivecká chata Skalka	220 284
Přátelé Sobáčovského rybníka	V Sobáčově to žije!	248 658
Sbor dobrovolných hasičů Břuchotín	Dětské hřiště Břuchotín	249 929
Římskokatolická farnost Křelov	Modernizace fary v Křelově	247 500
Myslivecké sdružení Doubrava Haňovice	V teple a pod střechem	249 930
Fortový věnec	Vybavení sálu pro vzdělávací aktivity muzea na Fortu Křelov	242 946
Sagittaria – sdružení pro ochranu přírody střední Moravy		
	Zkvalitnění zázemí pro činnost Sagittarie II	454 172
Fiche 3: Od Bouzova vítr věje ... v Pomoraví se něco děje		
Jarmila Friebová		
	Vybudování ubytovacích kapacit ve vodáckém zařízení na řece Moravě	547 920
Fiche 5: Budoucnost regionu je v našich tradicích		
Římskokatolická farnost Luká	„Rekonstrukce elektroinstalace kostela Luká“	247 160
Římskokatolická farnost Horka nad Moravou	„Aby bylo v kostele lidštěji“	215 370
Fortový věnec		
	Rekonstrukce šjové kaponiery pro rozšíření venkovní expozice muzea	499 751
Fiche 6: Rozvíjíme řemesla a živnosti		
Miroslav Špunda*	Rozšíření dílen polygrafického tisku	248 400
Milan Kroutil	Milan Kroutil, Cholina – pořízení mobilního tiskárny	513 000
Celkem		4 562 282

Výsledky 9. výzvy (květen/červen 2012):

Název žadatele	Název projektu	Dotace v Kč
Fiche 1: Kvalitnější život v našich obcích		
Nové Javoříčko	Javoříčko ožije	499 856
Obec Horka nad Moravou	První zebra v naší obci	246 061
Obec Křelov-Břuchotín	Nové zastávky v Břuchotíně	242 250
Obec Skrbeň	Chodníky, parkoviště a odstavné plochy	494 994
Fiche 2: Na venkově se bude žít lépe		
Obec Haňovice	Obnova hasičské zbrojnice v Haňovicích	130 936
PONY KLUB OLEŠNICE o.s.	Zlepšení zázemí a vybavení PONY KLUBU OLEŠNICE	247 500
Obec Horka nad Moravou	Nová třída v MŠ	232 680
Obec Luká	Obnova zázemí pro sportovní a spolkovou činnost v obci Luká	351 009
Římskokatolická farnost Litovel	Oprava fasády kostela sv. Alfonse v Července	
	a revitalizace zeleně přilehlých prostor	399 932
Obec Skrbeň	Jaro, léto, podzim, zima – v hasičárně je vždy prima	497 736
Obec Příkazy	Zázemí pro kulturní a sportovní vyžití v obci Příkazy	457 122
Obec Cholina	Obnova vybavení KD Záloženská Dvorana	246 225
Obec Měrotín	Záchrana budovy postaví Měrotín na nohy	353 093
TJ Vodní Sporty Litovel	S pádlem na Moravě	249 625
Sagittaria – Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy		
	Zázemí Sagittarie a expozice ohrožených rostlin	238 051
Fiche 3: Od Bouzova vítr věje ... v Pomoraví se něco děje		
Fortová pevnost s.r.o.	Ubytování v pevnosti FORT XVII Křelov	531 429
Fiche 4: Cesta k oživení Litovelska a Pomoraví		
Jan Holub s.r.o.	Chladírenský box pro uskladnění školkařských výpěstků ovocných a okrasných rostlin	302 500
Fiche 6: Rozvíjíme řemesla a živnosti		
Stanislav Huličný	Zpracování biomasy	315 000
Celkem		6 035 999

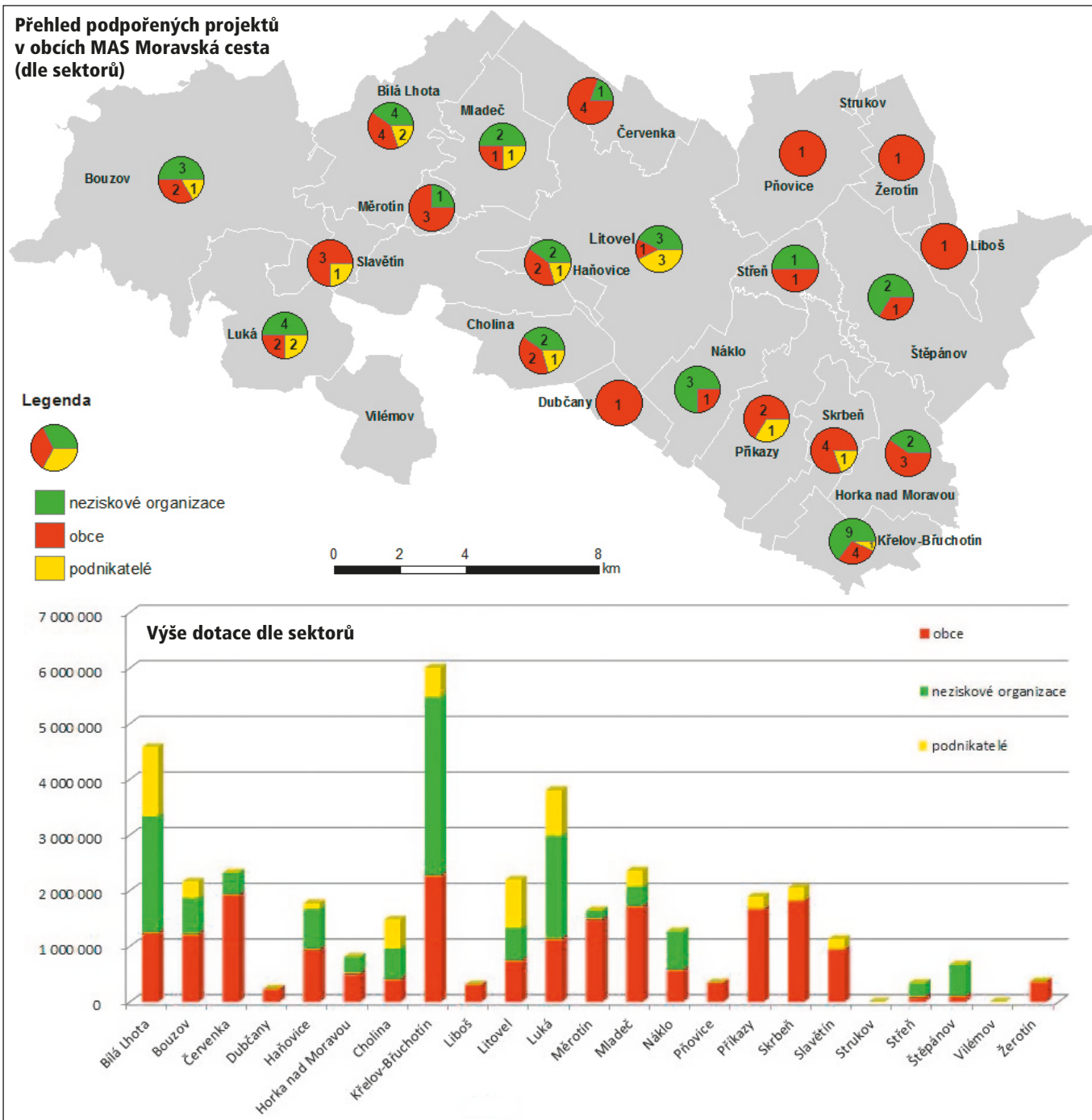
*Takto označené projekty se neuskutečnily.

Výsledky 10. výzvy (květen/červen 2013):

Název žadatele	Název projektu	Dotace v Kč
Fiche 1: Kvalitnější život v našich obcích		
Obec Bílá Lhota	Rekonstrukce veřejného osvětlení, výsadba zeleně a nákup techniky	98 005
Obec Skrbeň	Oprava chodníků a vybudování parkovacích stání v ulici Na Návisi	411 253
Obec Červenka	Úprava vjezdu a cvičné plochy hasičů	426 114
Obec Slavětín	Úprava prostor u obecního úřadu ve Slavětíně	344 861
Fiche 2: Na venkově se bude žít lépe		
TJ Vodní Sporty Litovel	Hurá na kolo	192 467
Obec Liboš	Nové zázemí pro spolkové aktivity	304 610
Obec Štěpánov	Digitalizace kina v obci Štěpánov	100 448
Obec Pňovice	Stavební úpravy garáže SDH	342 610
PONY KLUB OLEŠNICE o.s.	Zlepšení vybavení PONY KLUBU OLEŠNICE, 2. etapa	184 000
Základní škola a Mateřská škola Střeň, okres Olomouc, příspěvková organizace	Vybudování dětského hřiště ve Střeni	247 294
Rozvištná o.s.	„Školka v lese – radost nese!“	94 860
Tělocvičná jednota SOKOL Křelov	SOKOLOVNÁ KŘELOV – výměna oken a dveří	249 475
Charita Šternberk	Revitalizace zahrady Mateřského centra Rybčicka v Litovli a její vybavení	147 760
Obec Cholina	Výměna oken a dveří na budově MŠ v Cholině	160 000
Tělocvičná jednota SOKOL	Rekonstrukce podlahy v sokolovně	452 880

Tělocvičná jednota Sokol Náklo	ZÁVLAHOVÝ SYSTÉM PRO FOTBALOVÉ HRŠTĚ	215 608
Český svaz chovatelů Základní organizace Náklo	Oprava střechy budovy chovatelů v Mezích	106 250
Český svaz chovatelů Základní organizace Štěpánov	Nákupem výstavních klecí zlepšíme podmínky králíkům	116 118
Fiche 3: Od Bouzova vítr věje ... v Pomoraví se něco děje		
Ing. Petr Čápek	VODNÍ SVĚT LITOVEL	243 426
Stalagmit, a.s.	Víceúčelové sportoviště – Tenisové kurty v Sobáčově	282 633
Fiche 4: Cesta k oživení Litovelska a Pomoraví		
Robert Němec	Robert Němec, Savín – pořízení zemědělské techniky	520 000
Zemědělské družstvo Unčovice	Pořízení zametače k traktoru	100 000
Zemědělské družstvo Haňovice	Nákup zemědělských strojů	100 800
Fiche 5: Budoucnost regionu je v našich tradicích		
Pravoslavná církevní obec v Řimicích	Dokončení opravy kostela Řimice	151 872
Římskokatolická farnost Měrotín	Oprava portálu kostelní zdi	152 080
Obec Střeň	Oprava pomníku „Obětem světových válek“ ve Střeni	90 056
Římskokatolická farnost Bouzov	REKONSTRUKCE EL. VYTÁPĚNÍ KOSTELA	205 193
Fiche 6: Rozvíjíme řemesla a živnosti		
Jan Lakomý	Pořízení mobilního drtiče	595 000
Ing. Libor Tandler	„EFEKTIVNÍ NAKLÁDÁNÍ S DŘEVNÍ BIOMASOU PŘI REALIZACI KRAJINOTVORNÝCH OPATŘENÍ“	223 950
Celkem		6 859 623

Přehled podpořených projektů v obcích MAS Moravská cesta (dle sektorů)

Do regionu přibude nová publikace. Vrátí místům příběhy z kronik.

O novou publikaci budou bohatší obce v našem regionu. To díky úspěchu zajímavého projektu spolupráce evropského programu LEADER, jenž se vztahuje zejména ke vzdělávání dětí a mládeže populárně naučnou formou. Na svět přijde knížka, která přiblíží nejzajímavější příběhy z obecních kronik.

Sesbírát nejzajímavější příběhy obecních kronik z regionu do pěkné a čtivé publikace je hlavním cílem projektu, do nějž se v červnu zapojily kromě naší i místní akční skupiny MAS Partnerství Moštěnka, Občané pro rozvoj venkova, Regionu Poodří a Hříběcí hory. O co jde?

„Nemá se jednat o zmapování dějinných událostí jednotlivých obcí, na to by jedna

publikace rozhodně nestačila. Knížka Příběhy našich kronik má být souborem nejzajímavějších příběhů, které se váží přímo k místům, jež lze i dnes navštívit,“ vysvětluje Julie Zendulková. Podle ní obce pomalu začínají postrádat své „příběhy“, které se vztahují k památkám, jakými jsou například kříže, kapličky, staré cesty či stromy. „Také učitelé ve školách mají velký problém zajis-

tit podklady, když mají dětem něco o obcích a jejich „příbězích vázaných k místům“ vyprávět. Díky sepsaným příběhům z kronik navštíví děti, učitelé i ostatní zájemci tato místa, lépe poznají region, upevní si k němu vztah a poznají také nová zajímavá místa třeba sousedních obcí nebo regionů MAS, například formou výletů,“ vysvětluje.

Příběhy by podle projektu měly vybírat přímo obce. Bude se tedy jednat o iniciativu zdola, kdy se zapojí do autorského kolektivu veřejnost, především místopisci, kronikáři, zájemci o lokální historii, starostové či učitelé. „Zmapování nejzajímavějších příběhů z obecních kronik doplní interaktivní akce s dílnami a výkladem o prvních kronikách, o důvodech jejich vzniku, o autorech, psaní inkoustem, lidé si budou moci vyzkoušet vlastnoručně, jak funguje knihtisk i výrobu ručního papíru,“ doplnila Julie Zendulková s tím, že přednášky se vždy přizpůsobí počtu, věku i složení publika.

„V nejbližších dnech obce oslovíme a začne první etapa mapování. Věřím, že naši starostové budou rádi na tomto pěkném projektu spolupracovat,“ dodala.

Značka HANÁ regionální produkt® se příští rok rozšíří o certifikaci pro poskytovatele služeb

MAS Moravská cesta bude v příštím roce realizovat projekt spolupráce s názvem Cílem společného snažení je rozvoj regionálního značení. Partnery projektu jsou MAS Horní Pomoraví a MAS Zlatá cesta ze Slovenska. V rámci projektu spolupráce bude zavedeno značení služeb u regionálních značek „Regionální produkt HONT“ a „HANÁ regionální produkt®“ s využitím zkušeností již zaběhlé značky „JESENÍKY originální produkt®“.

Všechny tři zapojené MAS se věnují regionálnímu značení, ale každá MAS je v jiné fázi realizace.

Největší zkušenosti s certifikací má MAS Horní Pomoraví. Značka JESENÍKY originální produkt je přidělována od roku 2010, nejdřív výrobcům, o rok později i poskytovatelům služeb a v roce 2012 byla rozšířena i o certifikaci zážitků. Celkem nyní nese značku 48 výrobků, 18 služeb a 7 zážitků.

Letos se značka JESENÍKY originální produkt® rozšířila i na území Nízkého Jeseníku, v plánu je také rozšíření na území Krnovska, čím bude pokryta celá turistická oblast Jeseníky.

MAS Zlatá cesta v červenci 2012 ukončila projekt spolupráce s názvem „Vytvorenie regionálnej značky produktov a služieb pre región HONT“, v rámci kterého byla provedena analýza území MAS, navrženo logo regionální značky a metodika certifikace výrobků a služeb. První certifikace proběhla v lednu letošního roku a bylo certifikováno 6 výrobků.

Pro zájemce o regionální značku budou ve všech zapojených regionech uspořádána společná setkání a exkurze do regionu s nejdéle fungující certifikací služeb v ČR. K posílení informovanosti o regionálním značení mezi veřejností budou vytištěny propagační materiály, proběhnou propagační akce a po-

řizeny vitríny a stojany do informačních center a sídel MAS.

Pokud Vás zajímá téma regionálního značení, můžete se již nyní předběžně přihlásit na plánované exkurze, které pravděpodobně proběhnou v následujících termínech:

10. – 11. dubna 2014

Exkurze na Šumavu – značka ŠUMAVA originální produkt®

12. června 2014

Exkurze do Jeseníků – JESENÍKY originální produkt®

16. – 17. října 2014

Exkurze na Slovensko – Regionální produkt HONT

Školka v lese radost nese!

Les je jako jedno velké hřiště a příroda jako moudrá učitelka – trpělivá, přívětivá i nesemlouvavá. Děti ve věku dvou až šesti let najdou v přírodě to, co právě potřebují. Přeskakují překážky, běhají a lezou tam, kam si ještě troufnou. Kdo potřebuje chvíli klidu, najde si tiché místo, odkud může pozorovat ptáky ve větvích nebo pilné mravence.

Pedagogové (často spíše tety, strejdové nebo průvodci) připravují program, který přirozeně navazuje na roční období a místo, které se pro daný den stává učebnou pod širým nebem. Pomůckami jsou často přírodní – klacík jako tužka na kreslení v písku, kamínky jako hudební nástroj nebo počítadlo. Děti mohou poznávat všemi smysly – jak voní letní louka, jak zní různé druhy dřeva. Zásadou v lesních MŠ je menší počet dětí na pedagoga, než je tomu v klasických MŠ.

(upraveno podle www.lesnims.cz)

Odpočinek na příměstském táboře

Lesní dětský klub Bažinka v Horce nad Moravou

Lesní dětský klub Bažinka je lesní mateřská školka pro děti od dvou do šesti let. Školka vznikla z iniciativy rodičů a pedagogů, kteří proto založili občanské sdružení Rozvišť. Velkou pomocí pro zřízení školky byla dotace v rámci Programu rozvoje venkova 2007–2013/ LEADER prostřednictvím MAS Moravská cesta (Litovelsko-Pomoraví), o. s., za což bychom touto cestou velmi rádi poděkovali.

Bažinku najdete „u jezírka“ – tedy v úžasné krajince Vodního parku, který se nachá-

zí u Horky nad Moravou poblíž hřbitova. Jak vyplývá z názvu, většinu času trávíme s dětmi venku – v lese, na louce, u řeky, u jezírka či tůňek. Předností školky je malý kolektiv dětí (v současné době je to 6–10 dětí denně), s dětmi jsou po celý den dva zkušení pedagogové.

Naším zázemím je maringotka vybavená dětským nábytkem, odpočívací plochou s koberecem a krásnými krbovými kamny na dřevo. Právě vybavení maringotky bylo hrazeno z dotace MAS.

Děti do školky mohou chodit od 8 hodin do 15:30. Odpoledne navazují kroužky, například každou středu od 15 do 15.45 kroužek Angličtina v lese. Kroužky jsou otevřené i dalším dětem. Na rozdíl od ostatních školek tento dětský klub nabízí docházku i pro děti od 2 let (pro ně platí měsíční zkušební doba a pak sami rodičové posoudí, zda-li je dítě do školky připraveno).

Zápis dětí do Bažinky probíhá průběžně. Nabízíme Vám možnost docházky jeden nebo více dní v týdnu či celý týden. Děti mohou ostatní dny navštěvovat státní nebo jinou školku, do které dosud chodí.

Rodičům nabízíme možnost strávit jedno dopoledne či celý den s dítětem ve školce. Tato návštěva je zdarma a k ničemu vás nezavazuje. Je potřeba se ohlásit nejlépe týden dopředu a je možné si objednat i oběd.

Občanské sdružení Rozvišť pořádá také víkendové akce pro rodiče s dětmi a letní příměstské tábory pro děti od 4 do 6 let a další akce. Připravujeme také dopolední programy pro maminky či tatínky s malými dětmi na rodičovské dovolené a programy pro mateřská centra.

Více podrobnějších informací, včetně zkušeností rodičů, najdete na www.bazinka.cz

Pro další informace pište na e-mail: lmshorka@gmail.com

Podívejte se na fotografie: www.facebook.com/rozvist

**Za Rozvišť o.s. Barbora Chmelinová
a Jiřina Popelková**

Zázemí (maringotka) Lesního dětského klubu Bažinka

Co zásadního čeká místní akční skupiny po roce 2013?

Současné dotační období Evropské unie 2007–2013 se chýlí ke konci a příprava struktury na přerozdělování dotačních prostředků pro následující sedmileté plánovací období Evropské unie 2014–2020 je v plném proudu. Pro Českou republiku je pro toto období předběžně vyčleněno 20,5 miliardy eur, a i když je tato částka o 6 miliard nižší než v předchozím období, Česká republika bude v příštích letech z evropského rozpočtu stále více čerpat, než do něj odvádět.

Také místní akční skupiny (MAS) se připravují na příští plánovací období EU. V něm budou mít prostřednictvím tzv. **komunitně vedeného místního rozvoje** (CLLD) umožněno přerozdělovat finanční prostředky pro místní žadatele nejen z Programu rozvoje venkova (PRV), jak tomu bylo dosud, ale i z dalších operačních programů. „Očekáváme, že místním akčním skupinám bude zpřístupněn Integrovaný regionální operační program, který nahradí dosavadní ROPy a Operační program Zaměstnanost. Další programy jako je OP Životní prostředí, OP Výzkum, vývoj a vzdělávání a OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost jsou v jednání a nabízí se možnost, že by v regionu v jejich rámci MAS plnily úlohu informační, poradenskou a animační,“ řekl Tomáš Šulák, místopředseda Krajského sdružení MAS v Olomouckém kraji.

K tomu, aby se místní akční skupiny mohly zapojit do čerpání dotací z evropských fondů, musí splnit předem dané podmínky. První z nich je naplnění **standardů MAS** pro období 2014–2020, které nastaví jejich fungování tak, aby dostatečně zajistily potřebnou animační úlohu v regionu a výběr místních projektů jejich prostřednictvím byl co nejvíce transparentní. Standardy MAS bude schvalovat ministerstvo zemědělství a termíny vyhlášení výzvy pro podávání žádostí o standardizaci MAS byly předběžně stanoveny na březen a září 2014. Druhou podmínkou je vytvoření kvalitní Integrované **strategie** území (ISÚ) působnosti MAS, kterou bude schvalovat ministerstvo pro místní rozvoj. Schvalování strategií za-

čne nejdříve v září 2014 a je plánováno jako dvoukolové – v prvním kole se bude schvalovat obecná ISÚ, v druhém akční plán s návrhem reálné alokace podle jednotlivých již schválených operačních programů. Kvalitní strategie by měla ukázat, kam chce region směřovat, které cíle jsou pro něj zásadní a jak je chce naplňovat. Je také zásobníkem projektových záměrů, které by se zde měly realizovat, a ukazuje z jakých dotačních titulů a kolik peněz by region chtěl na místní projekty čerpat.

V nadcházejícím programovém období dojde k několika významnějším změnám, které se dotknou také místních akčních skupin. Počet operačních programů se sníží ze současných 26 na 15, MAS budou moci vedle PRV řešit i další operační programy v rámci kohezní politiky. Očekává se snížení administrativní zátěže, sblížení pravidel, bude kladen větší důraz na měřitelnost přínosu podpořených operací a využití integrovaných nástrojů. „Mezi tzv. **integrované nástroje** budou v letech 2014–2020 patřit vedle komunitně vedeného místního rozvoje, zajišťovaného prostřednictvím MAS, také integrované teritoriální investice (ITI) pro velké aglomerace a integrované plány rozvoje území (IPRÚ) pro kraje, které nejsou součástí ITI. Vedle toho budou řídicí orgány operačních programů vyhlášovat výzvy na individuální projekty, tak jak tomu bylo dosud,“ objasnil Šulák.

Místní akční skupiny budou i v následujícím programovaném období řešit Program rozvoje venkova, ten však bude mít jinou podobu. Zůstane v něm podpora zemědělských činností, regionálního trhu a regionálního značení. Dosavadní podpora občanské vybavenosti, sociálních služeb a podniků, vzdělávací infrastruktury a územních plánů ve venkovském prostoru bude z PRV přesunuta do Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) a dotace na vodohospodářskou infrastrukturu budou financovány z Operačního programu Životní prostředí (OPŽP). Prostřednictvím PRV IROP a OP Zaměstnanost se místní akční skupiny v nadcházejících letech ve venkovských oblastech zaměří na podporu zaměstnanosti, podnikatelských příležitostí, zlepšení vybavenosti venkova a jeho služeb, zvýšení atraktivity prostředí, ochranu životního prostředí, zlepšení vzhledu krajiny a podporu rozvoje vzájemné spolupráce. „Místní akční skupiny znají místní podmínky, mají zkušenosti s přípravou a realizací místních rozvojových strategií a umí administrovat menší projekty. Pomocí své koordinační role by měly přispět k lepší spolupráci v regionu, plně využít potenciál komunitně vedeného místního rozvoje a přispět tak k dobrému čerpání evropských programů,“ dodal Šulák.

Jednání Pracovní skupiny – rozvoj regionu

Jednání Pracovní skupiny _ Podnikatelé

Vytvoření strategie MAS Moravská cesta 2014–2020
spolufinancuje Olomoucký kraj

Veřejné projednání, Štěpánov, 18. 4. 2013

Nové certifikáty „HANÁ regionální produkt®“ si převzali výrobci na Adventní slavnosti v Bílé Lhotě

Další výrobci označí své zboží značkou „HANÁ regionální produkt®“. Rozhodnutím certifikační komise, která se sešla v pondělí 18. listopadu v Července, se tak zařadí do skupiny řemeslníků a výrobců, kteří nabízejí kvalitní a originální produkty vyráběné právě v oblasti Hané. Značka Haná má v současné době 64 certifikovaných výrobků od 61 výrobců.

Své certifikáty si výrobci slavnostně převzali 1. prosince 2013 u příležitosti Adventní slavnosti v Bílé Lhotě. Součástí této akce byl také jarmark produktů, na kterém byly nabízeny domácí výrobky právě od držitelů regionální značky „HANÁ regionální produkt®“.

Certifikáty si převzali tito výrobci:

- **SacerGape s.r.o.,**
provozovna: Litovel – Cafe Gape
- **František Bačík – Franko, Troubelice**
– **Kakaové produkty**
- **Tomáš Bukva, Náklo – Mezice – Pekařské a cukrářské výrobky dle tradičních receptur Svatavy Papicové z Mezic**
- **Lenka Kubíková – kozí farma Nikáda, Tištin – Mléčné kozí výrobky z Koválovic u Tištiny**
- **Dagmar Holúbková, Lužice**
– **Medové placky**

Certifikační komise na HANÉ je složena ze zástupců místních akčních skupin, sdružení, institucí, regionálních výrobců a odborné veřejnosti. Komise se sešla v sídle regionálního koordinátora MAS Moravská cesta v Července a hodnotila předložené žádosti o udělení značky „HANÁ regionální produkt®“. U všech výrobků se zaměřujeme především na základní kritéria, mezi která patří místní původ, kvalita, šetrnost k životnímu prostředí a jedinečnost ve vztahu k regionu. Regionální značka naopak garantuje

zákazníkům původ výrobku z Hané, originalitu a vazbu na toto území, a zároveň slouží ke zviditelnění místní produkce.

Výrobky vhodné pro udělení značky hodnotí vždy certifikační komise, jíž tvoří zástupci místních akčních skupin, sdružení, institucí, regionálních výrobců a odborné veřejnosti. Komise se zaměřuje především na základní kritéria, mezi něž patří místní původ, kvalita, šetrnost k životnímu prostředí a jedinečnost ve vztahu k regionu. Regionální značka naopak garantuje zákazníkům původ výrobku z Hané, originalitu a vazbu na toto území, a zároveň slouží ke zviditelnění místní produkce.

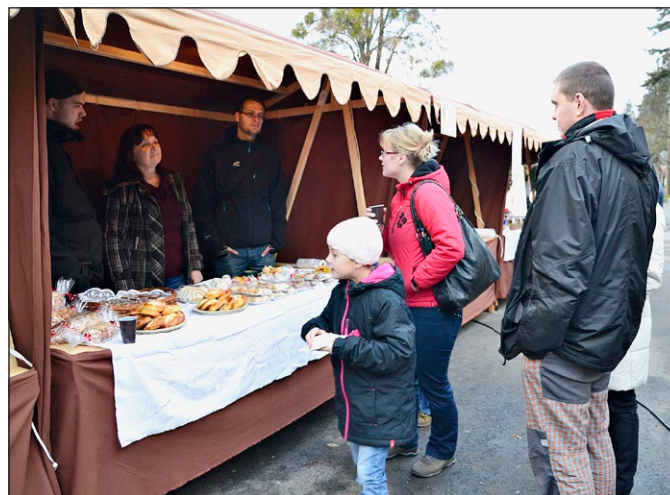
Komise rovněž rozhoduje o obnovení certifikátů výrobců, jimž platnost značky „vypršela“. O toto obnovení v listopadu požádalo sedm stávajících výrobců, mezi nimi **Zemědělsko-obchodní družstvo vlastníků Újezd u Uničova s tradičními masnými výrobky z Újezda, AMALTHEA s.r.o.**

z Hvozdu se svým mlékem a mléčnými výrobky, Jiří Netopil z Břestu, který nabízí švestková povidla, Jan Beneš z Náměšti na Hané s hanáckým medem, Pekařna Přílepy, která peče Hanácké pečivo, Pavla Hučínová z Veselíčka, která šíje Záhorskou krajkou a Vladimír Kouřil, který vyrábí bedihošťské zabíjačkové a uzené speciality.

Nejbližší kolo další certifikace regionální značky se uskuteční na jaře 2014. Značku Haná uděluje MAS Moravská cesta se sídlem v Července, kam se mohou výrobci, řemeslníci a zájemci o certifikaci služeb se svými žádostmi obracet.

Julie Zendulková,
koordinátorka značení
„Haná regionální produkt®“
Tel: 724 111 510

E-mail: julie.zedulkova@moravska-cesta.cz
Web: www.moravska-cesta.cz

MAS Moravská cesta přestavuje své nové logo

Pro lepší čitelnost a identifikaci bylo vytvořeno logo složené z grafické značky a logotypu. Naším hlavním požadavkem bylo zachování grafického prvku, který představuje klikatou cestu a zároveň nahrazuje písmeno S ve slově cesta.

Tento požadavek byl zakomponován do grafické značky. Dalším méně rozpoznatelným prvkem bylo slunce. Vertikální vrstevnice v nové značce naznačují úrodnou, kopcovitou, moravskou krajinu se zapadajícím sluncem na horizontu. Tyto prvky jsou

situované do kruhu a protnuté sytě modrou linkou, která charakterizuje již zmiňovanou cestu. Ta je ve značce zvýrazněna modrou barvou a stává se tak dominantním prvkem.

Ke změně došlo i v barevnosti. Černá barva byla nahrazena výraznějším odstínem modré, žlutá barva byla ponechána a přidali jsme zelenou. Ta v logu znázorňuje přírodu, symbolizuje hojnost, růst, nový začátek a rozvoj, dodává pocit klidu a oživuje celkový dojem z loga.

Původní logo:

Nové logo:

Fotosoutěž: „Hledejte projekty podpořené o.s. Moravská cesta“ a „Cesty na Moravské cestě“

MAS Moravská cesta (Litovelsko-Pomoraví), o.s. vyhlásila pro rok 2013 již 6. ročník fotosoutěže s tématy „Hledejte projekty podpořené o.s. Moravská cesta“ a „Cesty na Moravské cestě“.

Bylo přijato celkem 10 fotografií se správně dodržanou tematikou od 4 autorů. Fotografie byly přijímány v kanceláři MAS do 30. srpna 2013. Poté již následovaly výstavy fotografií a s tím spojené hodnocení fotografií. Výstavy fotografií probíhaly na farmářských trzích v Litovli, na propagační akci Den MAS v Litovli a v prostorách obecního úřadu v Července. Hodnocení fotografií probíhalo od 14. září do 21. listopadu 2013. Celkem bylo přijato 169 platných hlasů. Slavností vyhlášení vítězů proběhlo 1. prosince 2013 na Adventní slavnosti v Bílé Lhotě.

Jak to všechno dopadlo:

První místo ve fotosoutěži „Hledejte projekty podpořené o.s. Moravská cesta“ a „Cesty na Moravské cestě“ získal Miroslav Pinkava s fotografií „Cestou z Březového do Litovle“, na druhém místě se umístila Jana Bednářová s fotografií „Pole u Choliny“. Třetí místo obsadila Veronika Ondřejová s fotografií „Cesta z města“. Vítězům gratulujeme!

Fotografie výherců:

1. místo: Miroslav Pinkava
– „Cestou z Březového do Litovle“

Děkujeme za účast všem autorům fotografií a doufáme, že se zúčastníte i naší další fotosoutěže. Bližší informace o dalším ročníku fotosoutěže budou zveřejněny na webových stránkách www.moravska-cesta.cz.

2. místo: Jana Bednářová – „Pole u Choliny“

3. místo: Veronika Ondřejová – „Cesta z města“